

Abstrakt

Titel: Teorins roll i akademiskt skrivande

Författare: Elisabet Sernbo, Veronica Svärd och Marie Matérne

Affiliering: Göteborgs universitet, Södertörns högskola och Örebro universitet

Bakgrunden är en artikel som fokuserar teorins roll i akademiskt skrivande, med empiriskt fokus på avhandlingar i det interdisciplinära området socialt arbete inom hälso- och sjukvård. Materialet som analyserats, med hjälp av grounded theory, består av 52 svenska doktorsavhandlingar, publicerade mellan 2008 och 2019. Studien behandlar därmed kunskapsområdet under det decennium som föregick införandet av legitimation för hälso- och sjukvårdskuratorer. Syftet är att beskriva och föreslå ett ramverk för att analysera hur teorier används i akademiskt skrivande.

Resultaten visar att kunskapsområdet kännetecknas av ett möte mellan olika vetenskapsområden, vilket speglas i två övergripande sätt att förstå teori. Det ena tillvägagångssättet, som används mer sällan i avhandlingarna, analyseras som påverkat av hälsovetenskaperna och här betraktas teori som ett verktyg för att förutsäga resultat genom användning av olika variabler, utan att dessa definieras inom ett bredare teoretiskt ramverk. Teori förstås här som en hypotes, och teoretiserande som möjliggörandet av generaliseringar. Det andra, och mer frekventa tillvägagångssättet, analyseras som påverkat av samhällsvetenskaperna och här betraktas teori som ett sätt att förstå samhället och sociala relationer, och de begrepp som används definieras och refereras. Inom detta andra angreppssätt sker teoretiserandet på andra sätt, och med utgångspunkt i Harry F Wolcotts beskrivningar av olika sätt att genomföra etnografiska analyser föreslås tre sätt att förstå detta teoretiserande: beskrivning, analys och tolkning.

Konklusionen är att olika förståelser av teori och teoretiserande möjliggör olika typer av kunskap. Det presenterade ramverket kan vara användbart för studenter och forskare, genom att tydliggöra olika sätt att förstå teori samt den potentiella användningen av variabler och teoretiska begrepp – från syfte till analys och implikationer. Inte minst inom områden som karakteriseras av tvärvetenskapliga forskningsmiljöer och tvärprofessionella kliniska praktiker, som socialt arbete inom hälso- och sjukvård.